

Sygn. akt I Ca 237/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 czerwca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Barbara Bojakowska

Sędziowie SSO Iwona Podwójniak

SSO Katarzyna Powalska

Protokolant sekretarz sądowy Elwira Kosieniak

po rozpoznaniu w dniu 22 czerwca 2016 roku w Sieradzu

na rozprawie sprawy

z powództwa R. O.

przeciwko B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w G.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Łasku

z dnia 3 marca 2016 roku, sygnatura akt I C 961/15

1. oddała apelację;

2. zasądza od R. O. na rzecz B. (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w G. 600 (sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I Ca 237/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 3 marca 2016 roku Sąd Rejonowy w Łasku oddalił powództwo R. O. skierowane przeciwko B. (...) Niestandaryzowanemu Sekurytyzacyjnemu Funduszowi Zamkniętemu z siedzibą w G. o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w postaci nakazu zapłaty z dnia 4 października 2012 roku wydanego przez Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie, sygn. akt VI Nc-e 156266/12.

Orzeczenie to zostało wydane w oparciu o następujące ustalenia i wnioski :

W dniu 4 października 2012 roku Sąd Rejonowy Lublin - Zachód w Lublinie w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 1567266/12 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym nakazał pozwanemu R. O., aby w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłacił powodowi B. (...) Niestandaryzowanemu Sekurytyzacyjnemu Funduszowi Inwestycyjnemu Zamkniętemu z siedzibą w G. kwotę 2.517,68 zł

z ustawowymi odsetkami od 28 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty od kwoty 2.157,33 zł oraz kosztami procesu w kwocie 632 zł.

Nakaz zapłaty został doręczony pozwanemu osobiście 8 października 2012 roku. R. O. nie złożył sprzeciwu od nakazu zapłaty. Postanowieniem z 19 listopada 2012 roku. Sąd ten nadał powyższemu nakazowi zapłaty klauzulę wykonalności. Na podstawie tytułu wykonawczego komornik sądowy prowadził egzekucję przeciwko dłużnikowi.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd uznał, że powództwo okazało się nieuzasadnione.

Sąd omówił art. 840 § 1 k.p.c., a następnie stwierdził, że powód nie zaprzeczył skutecznie zdarzeniom, na których oparto klauzulę wykonalności, lecz kwestionował zasadność wydania nakazu zapłaty i stwierdzonego w nim obowiązku świadczenia na rzecz strony pozwanej wobec przedawnienia roszczenia.

Sąd podkreślił, że art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. stanowi wprost, że kwestionować istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym można tylko w odniesieniu do tytułów nie pochodzących od sądu.

Zdaniem Sądu powód nie zdołał również wykazać istnienia przesłanek z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. Sąd stwierdził, że nie zasługuje na uwzględnienie podniesiony przez powoda zarzut przedawnienia roszczenia. Sąd zaznaczył, że w niniejszej sprawie nie jest władny badać, czy świadczenie objęte wyrokiem stanowiącym tytuł wykonawczy było przedawnione w chwili orzekania przez Sąd. W sprawie o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności Sąd bada jedynie zdarzenia, które nastąpiły po wydaniu tego wyroku.

Uwzględniając art. 125 § 1 k.c. Sąd podniósł, że skoro nakaz zapłaty został wydany 2 października 2012 roku, to dopiero wtedy rozpoczął bieg 10 - letni termin przedawnienia.

Z uwagi na powyższe Sąd Rejonowy oddalił powództwo, zaś na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd nie obciążył powoda kosztami procesu.

Apelację od wyroku wniósł **powód**, który zaskarżył go w całości, zarzucając mu nierozpoznanie wszystkich zarzutów zgłoszonych w pozwie, a ograniczenie się tylko do kwestii przedawnienia, a w szczególności zarzucił:

- naruszenie art. 786 § 1 k.p.c. poprzez uznanie, że pozwany mógł wystąpić w roli wierzyciela, pomimo że Sąd Rejonowy Lublanie wydał nakaz bez dokonania analizy jakichkolwiek dokumentów;

- naruszenie art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. poprzez dokonanie błędnej wykładni tego przepisu i brak odniesienia się przez Sąd Rejonowy do podniesionego przez powoda zarzutu, to jest braku zgodnego z prawem przeniesienia wierzytelności z banku na pozwanego, w tym art. 519 § 2 pkt 1 k.c. oraz art. 521 k.c.

W konkluzji wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego według norm przepisanych. Do apelacji załączono umowę o przyznanie limitu kredytowego, zawiadomienie o przelewie, dwa wezwania do zapłaty oraz informację o przetwarzaniu danych osobowych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda nie zasługiwała na uwzględnienie.

Na wstępie należy stwierdzić, że Sąd Okręgowy w całości podziela i uznaje za własne - bez potrzeby powtarzania - zarówno poczynione przez Sąd Rejonowy ustalenia w zakresie faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, jak i przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia ocenę prawną. Wbrew bowiem zarzutom apelującego Sąd

Rejonowy rozstrzygnął istotę sprawy i odniósł się do podniesionych w pozwie zarzutów, ale tylko tych, które mogły stanowić przedmiot jego oceny w tym procesie.

Odnosząc się do zarzutów apelacji, ponownie należy powodowi wyjaśnić, co także uczynił Sąd Rejonowy, że norma art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. nie nasuwa żadnych wątpliwości interpretacyjnych co do tego, że jej treścią objęte są stany faktyczne, w których powództwo przeciwegzekucyjne dotyczy tytułu wykonawczego w postaci prawomocnego orzeczenia sądu zaopatrzonego w klauzulę wykonalności, a jego zwalczanie nie jest dopuszczalne poprzez odwołanie się do faktów i dowodów, **istniejących przed powstaniem tego tytułu**

i zmierzających w istocie rzeczy do podważenia orzeczenia objętego tym tytułem. Jakkolwiek bowiem podstawą powództwa opozycyjnego może być kwestionowanie istnienia tytułu egzekucyjnego, tym niemniej konieczne jest wyraźne rozróżnienie pomiędzy tytułami egzekucyjnymi będącymi orzeczeniami sądowymi i innymi tytułami egzekucyjnymi. To rozróżnienie wiąże się ze skutkami prawomocności materialnej orzeczeń sądowych. Z mocy art. 365 § 1 k.p.c. prawomocne orzeczenia sądowe wiążą nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz także inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej,

a w wypadkach przewidzianych w ustawie także inne osoby. Kwestionowanie treści takiego orzeczenia w ramach postępowania przeciwegzekucyjnego jest zatem niedopuszczalne. Odmienna sytuacja zachodzi jedynie w przypadku tytułów niemających tych cech, takich jak akty notarialne, bankowe tytuły egzekucyjne oraz ugody, gdzie można kwestionować istnienie obowiązku stwierdzonego tego rodzaju tytułami egzekucyjnymi za pomocą zarzutów dotyczących np. braku zdolności do czynności prawnych, wad oświadczenia woli oraz innych przyczyn nieważności czynności prawnych.

Przenosząc przedstawiony wyżej stan prawny do realiów przedmiotowej sprawy, nie może budzić jakichkolwiek wątpliwości to, że powództwo oparte zostało praktycznie w całości na zarzutach, mających doprowadzić do zweryfikowania treści nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy w Lublinie w sprawie VI Nc-e (...). Tego rodzaju charakter posiadały wszystkie powołane w pozwie okoliczności związane z powstaniem wierzytelności objętej tytułem egzekucyjnym, to jest zaprzeczenie zawarcia umowy z pozwanym, zarzut przedawnienia roszczenia w dacie skierowania powództwa do sądu, brak możliwości prawnej zakupu wierzytelności przez pozwanego. Jak trafnie uznał Sąd Rejonowy, pozostawały one

w całości poza zakresem znaczeniowym dyspozycji art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. i jako takie nie podlegały merytorycznemu badaniu. Ich zgłoszenie przez powoda było możliwe wyłącznie

w ramach postępowania przez Sąd Rejonowy w Lublinie, w trakcie którego wydany został przedmiotowy nakaz zapłaty. Na marginesie należy zaważyć, że pozwany osobiście pokwitował odbiór nakazu zapłaty w dniu 8 października 2012 roku i nie wniósł od niego sprzeciwu.

Jedynie dla porządku należy odnotować, że zarzuty wskazane w apelacji, to jest naruszenie art. 786 § 1 w zw. z art. 786² § 1 k.p.c. dotyczą postępowania klauzulowego, ale dotyczącego tytułów egzekucyjnych nie pochodzących od Sądu, czyli aktów notarialnych, czy bankowych tytułów egzekucyjnych.

Przywołane przez apelującego orzeczenie Sądu Najwyższego II CSK 760/11 zawiera odosobniony pogląd o możliwości kwestionowania przejścia obowiązku przed powstaniem tytułu wykonawczego. Wspomniane orzeczenie dotyczy jednak sytuacji, kiedy wierzyciel tytuł wykonawczy uzyskał na skutek przejścia zobowiązań na dłużnika, który nie był następcą prawnym dłużnika pierwotnego, ponieważ w dacie powstania tytułu dłużnik pierwotny nie istniał, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca. Natomiast treść całej tezy przywołanego przez skarżącego orzeczenia wyraźnie wskazuje, że powództwo przeciwegzekucyjne nie prowadzi do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy: „Na podstawie art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. można zaatakować każdy sądowy tytuł wykonawczy, bez względu na to, od jakiego organu pochodzi tytuł egzekucyjny, bowiem istotą powództwa opozycyjnego z art. 840 k.p.c. jest wykazanie, że sam tytuł wykonawczy nie odpowiada istotnemu i rzeczywistemu stanowi rzeczy. Powództwo opozycyjne nie prowadzi do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy zakończonej prawomocnym lub natychmiast wykonalnym orzeczeniem sądowym. Jego celem jest pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, nie zaś podważenie treści

orzeczenia sądowego, które zaopatrzone w klauzulę wykonalności. Innymi słowy, dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części, jeżeli przeczy zdarzeniom na których oparto wydanie klauzuli wykonalności. Takim zdarzeniem może być w szczególności przejście obowiązku, mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście.

2. Użyty w art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. termin "zdarzenie" należy do dziedziny prawa materialnego. Oznacza to, że "zdarzeniami" w rozumieniu tego przepisu są wyłącznie zdarzenia leżące u podstawy świadczenia wynikającego z zobowiązania dłużnika objętego tytułem egzekucyjnym lub - w przypadku z art. 786, 788, 791 k.p.c. - stojące u podstaw klauzuli wykonalności.

W drodze tego powództwa można zatem zwalczać tytuł wykonawczy powołując się na zdarzenia, które zaszły przed powstaniem tytułu egzekucyjnego, jak również na zdarzenia zaistniałe pomiędzy powstaniem tytułu egzekucyjnego a nadaniem tytułowi klauzuli wykonalności. Jeżeli powód - dłużnik powołuje się na zdarzenia zaistniałe przed wydaniem tytułu egzekucyjnego, to może on zaprzeczyć obowiązkowi spełnienia na rzecz pozwanego-wierzyciela świadczenia wskazanego w tytule. Powództwo przeciwegzekucyjne nie może w żadnym wypadku kwestionować ani zmierzać do uchylecia powagi rzeczy osądzonej. ”

Nawet gdyby przyjąć, że w ramach powództwa przeciwegzekucyjnego można badać dopuszczalność dokonania przelewu wierzytelności, to do odpowiedzi na apelację pozwany załączył umowę o przyznanie limitu kredytowego, z którego wynika, że powód wyraził zgodę na zbycie wierzytelności (k. 50), a także korespondencję pomiędzy stronami z 2011 r. z której wynika, że został zawiadomiony o przelewie wierzytelności, przetwarzaniu danych osobowych oraz dwa wezwania do zapłaty (pisma k. 54-56). Wypada zatem uznać, że wbrew twierdzeniom powoda nie doszło do naruszenia art. 509 i 521 k.c. Przywołany natomiast w apelacji przepis art. 519 § 2 pkt 1 k.c. dotyczy zmiany osoby dłużnika, co oznacza, że nie znajduje zastosowania w przedmiotowej sprawie. W żadnym wypadku nie można przytoczonego orzeczenia Sądu Najwyższego odczytywać jako przyzwolenie, aby w ramach powództwa przeciwegzekucyjnego, ponownie rozpatrywać zarzuty, które winny stanowić przedmiot rozpoznania sprawy prawomocnie zakończonej, w tym zarzutu przedawnienia jeszcze przed powstaniem tytułu egzekucyjnego.

Nie można przy tym zaaprobować poglądu skarżącego, że wydanie nakazu przez Sąd Rejonowy w Lublinie w postępowaniu elektronicznym, nie czyni tego orzeczenia tytułem egzekucyjnym pochodzącym od sądu. Każdy nakaz zapłaty wydany w postępowaniu upominawczym opiera się na twierdzeniach powoda, o ile nie budzą one wątpliwości, należy w pozwie wskazać dowody, a tylko w postępowaniu elektronicznym nie ma obowiązku ich dołączenia (por. art. 498, 499 oraz 505²⁸ i 505³² k.p.c.)

Jedynie zarzut przedawnienia mógł być przedmiotem badania przez Sąd Rejonowy, ale tylko w odniesieniu do tytułu wykonawczego, to jest nakazu zapłaty, a nie, jak o to wnosił skarżący, w odniesieniu do wierzytelności, którą pozwany nabył od (...) Banku. Trafnie jednak uznał Sąd Rejonowy, że przedawnienie roszczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym z 2012 roku, które wynosi 10 lat, nie nastąpiło.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c, obciążając nimi powoda.